

ДЕМОКРАТИЧЕН СЪЮЗ „РОМА“ ИМА ЕНЕРГИЯ ДА СЕ БОРИ...

Изненадващо за редакцията, г-н Мануш Романов се съгласи да сподели своето виждане за перспективите пред Демократичен съюз „Рома“, който не желае да потъне в небитието, а да възобнови своите активни функции на първата демократична ромска формация в България...

Как сте, г-н Романов? Какви са перспективите за Демократичен съюз „Рома“? От 1990 година измина много време?

Мануш Романов: Натрупах се много неща. Отново няма представител на циганите в парламента. Това не е малък проблем. Продължава да живее чл. 11, алинея IV-та от Конституцията, която забранява образуването на политически партии на етническа основа. Това са неща, които слагат прът в колесницата на циганите, защото всички останали малцинства, под една или друга форма, имат достъп до парламента. Но ние сме категорично лишени, най-напред от този член 11-ти, ал. IV-та, но още по-важно е нежеланието на обществените институ-

ции и най-вече партиите, които не проявяват никакъв интерес към циганите.. Тях ги интересува доколко те са избиратели, а не избираеми. Това е фабричният дефект на нашата ситуация, в която ние сме задължени да живеем. Кой мре - да мре. Кой оцелее - негова си работа. Никой не се грижи за нас! „

А дали самият Демократичен съюз „Рома“ положи достатъчно усилия и вложи необходимата енергия, за да преследва целите, които си бе поставил при своето основаване?

Мануш Романов: Демократичен съюз „Рома“ се бори, макар и не така, както би трябвало и колкото би трябвало, но сега вече той, заедно с всички, които имат някакво отношение към проблемите на циганите, ще направи опит да се преодолее чл. 11, ал. IV. Един милион народ не може да бъде лишен от политически права!

Сигурен ли сте в цифрата, която обявявате? Според нашата статистика броя на ромите в България е 650 000.

Мануш Романов: По-важното е това, че нас ни поставят в много неизгодна позиция и тя е традиционна вече. Защото за тези 6-7 демократични години на преход имаме и традиции в това отношение. Категорично циганите са лишени от политически права..

Икономическият срив при нас постоянно над 90-95 % от трудоспособните. И ако това не е голям проблем, който жестоко ни вълнува, а никой не взема отношение по него. плачевно е състоянието на циганите в областта на образованието. Това са азбучни неща, но не можем да не споменаваме за тях. Цифрата 100 000 деца във от училищата също е константна. Малък проблем ли е това? Борбата за хляб и образованието вървят ръка за ръка, но заедно с тях постоянства и криминалната престъпност на циганите.

Най-важните проблеми - хляб и работа, чиято липса поражда нови, по-страшни проблеми. За тези неща именно сме длъжници на циганите. Защото не е тайна и това, че циганите винаги са във борда - никой не ги иска на работа, от което идва и особената трудност, в която живеят те.

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

2

НЕЗАВИСИМА РОМСКА ТЕЛЕВИЗИЯ "БТР НАЦИОНАЛ" - Скопие, Македония

Ген. Директор: Зоран Димов, гл. редактор: Сузана Стойкова, Общ брой на служителите: 15 души

"БТР Национал" е радио-телевизионна къща, по която програмата тече на ромски език. Намира се в столицата на Република Македония, Скопие. Там живеят около 40 000 роми, които получават информацията в радиус от 30 км.

Зоран Димов:

Сега за сега нашето радио не работи. Проблемът е финансов. Надяваме се, че в някой от следващите месеци ще намерим средства, за да възстановим работата му.

През 1991 година, когато бе сформирана националната ромска организация "ТОПАНА", се роди идеята за създаване на ромска информационна къща. След време идеята нарасна и желанието се осъществи. Същата година стартира и конкурсът за красиво

ромско момиче, който по-късно прерастна в международен. На следващата година започна своята работа "БТР Скай радио." През 1993 г. тръгна 24 часова програма по радио "БТР Национал". Същата година за първи път се проведе и фестивалът за ромска музика. От 1994 г. започна да излиза списание "Явин", /"Утро"/; малко по-късно започна работа ТВ "БТР Национал." Оттогава до 1996 г. бяха организирани ромските фестивали: "Романи аудиция", "Розано", "Чъаврикано суно" и др. БТР организира също и международни фестивали, това са: "Романе фолк хит" и "Мис Рома Интернационал".

Както казах по-горе, финансите са едн от проблемите, които не очертават никакво бъдеще. Единствената въз-

можност са проектите. Говорим за образование, култура, еманципация и всичко онова, което учи ромите на по-добър живот. Всеки ден излъчваме по БТР програма с точна информация от цялата страна: социални проблеми, култура, здраве, екология, икономика, детска емисия и групи, които представят нашата история, традиции и фолклор. Работим за издигане на авторитета на ромите.

Имаме малка техника, затова и проектите са малки. Имаме планове да създадем информационен център, където да се събира и обменя информация между ромските медии от Югославия, България, Румъния, Албания и др. Бъдете здрави.

Благодаря.

Х. Х.

